

Tánc, színház, igazgató

BESZÉLGETÉS BÉRES LÁSZLÓVAL

Gyergyóban, a Figura Stúdió Színházban éppen a dance.movement.theater fesztivál első napján, hajnalban hívom fel Béres László rendezőt, aki szerződése lejártáig, körülbelül október végéig – hét éve – a színház igazgatója. Az új pályázati kiírás során, pár hete vesztette el a lehetőségét annak, hogy tovább irányítsa a Figurát. De fellebbezni, újra pályázni nem akar. A Figura viszont a jelenlegi helyzet szerint igazgató nélkül marad. A kezdetekről és az igazgatósága alatt végbemenő szakmai és intézményi változásokról beszélgetünk.

– Sokat váltogattad a szakmáidat és a tanulmányaidat. Mit gondolsz, miért találtad meg ilyen nehezen a színházat?

– Lehet, hogy kívülről nézve hosszas, de nekem ez nyílegyenes útnak tűnik. Temesváron, mérnökhallgatóként is diákszínjász voltam, de már középiskolás koromban is folyton az akkori Figura körül ólálkodtam. Kolozsváron, míg szociológiát hallgattam, a Maszkura diákszínjász csoportot vezettem öt évig, de közben tévéztem, rádióztam, bábszínész is voltam. Aztán jött Bukarestben a rendező szak.

– Sokan a laza alternatív létből belecsöppennek a hivatalos oktatásba, és a megfelelés vágya kicsit megfagyasztja őket. Veled mi történt?

– Szembesültem, persze, a kötöttebb formákkal, de az előző tapasztalataim miatt már a második évtől valamelyest elszakadtam a főiskolától, és különböző erdélyi színházakban rendeztem a kötelező egyjelentes vizsgák helyett.

– Volt ötleted, hogy melyik színházhoz mennél szívesen?

– Nyitott voltam. A kilencvenes évek végén, 2000-es évek elején kevés rendező volt Erdélyben, bőven adódott lehetőség.

– Meg akartad csinálni a magad színházát?

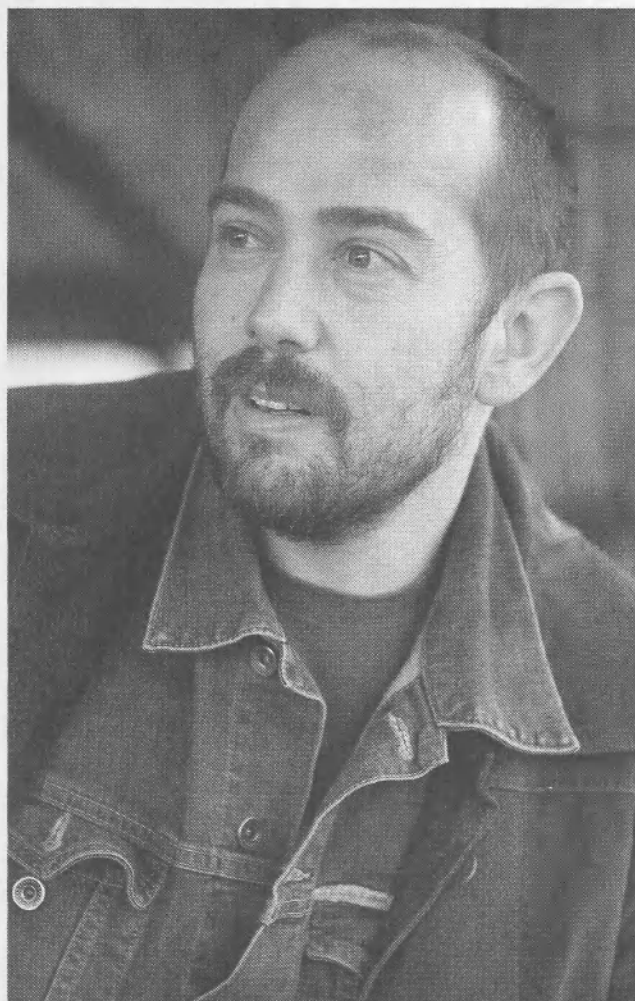
– Olyan helyet kerestem, amely terepet ad annak a fajta színházcsinálásnak, amit én elképzeltem.

– Milyen irányt képviselsz? Kik voltak rád hatással?

– Olyan színházat akartam csinálni, ami elég erősen kötődik a mozgáshoz-látványhoz. Nagyon nagy hatást tett rám például Nagy József Woyzeckje, Szegeden, a Zsinagógában. (Megjegyzem: erre a fesztiválra végre meghívtuk ezt az előadást.)

– Kész rendezőként hogy kerültél pont a Figurához?

– Tibke, Szabó Tibor, az akkori igazgató hívott, még mint negyed- vagy ötödéves rendezőhallgatót, és ne-

Adriana Grand felvétele

kem imponált, és elfogadtam, azzal a feltétellel, hogy szabadságot kapok, kipróbálhatom magam. Így amelllett, hogy a Figura alkalmazottjaként végeztem a szerződésben meghatározott feladatokat, elmehettem rendezni Szentgyörgyre, Szatmárra, Váradra, Csíkba. Aztán itt maradtam. –Túl voltam egy-két színházi munkán, itt élnek a szüleim is, a Figura alapító okiratában benne van a kísérletezés, a figurás hagyományok is erről szólnak. Arra gondoltam, van arra lehetőség, hogy itt folytassam, vagy inkább újra indítsam.

– Szükség volt újraindításra?

– Igen. A Figura egyik legnagyobb hullámvölgyét élte, amikor a társulat egy része Bocsárdi Lászlóval átment Szentgyörgyre a '94-'95-ös évadban. Ott maradt egy frissen létrehozott intézménykezdemény, kialakulófélben lévő adminisztrációval, volt valamiféle műszak, csak éppen színészek nem voltak. Ráadásul a csapatot rögtön átköltöztették a művelődési házból a városi könyvtár felső emeletére: udvaron a raktár, pár iroda, és egy kis lyuk volt a próbaterem. Aztán elkezdődött egy nagyon lassú építkezés – még amatőrök, középiskolás diákok, fiatalok is játszottak, de köz-

ben már itt volt pár képzett színész is. Ekkor már próbálkoztunk színvonalasabb előadásokkal is, ilyen volt például *A helység kalapácsa*, amit én rendeztem, vagy a *Godot-ra várva* András Lóránt rendezésében.

– Amikor 2005-ben pályáztál, miért akartál ilyen eredménytelen helyzetben igazgató lenni?

– Amikor megpályáztam a színház igazgatóságát, és meg is nyertem, az első lépés az volt, hogy visszamegyünk a művelődési házba. Azt gondoltam, csak azért is megmutatom, hogy lehet ebben a kisvárosban igéyes színházat létrehozni.

– Mit értesz igéyes színházon?

– Akkor azt gondoltam, hogy a Figurának hűnek kell maradnia az alapítók gondolataihoz, a kísérletezéshez, amit mára inkább a színházi nyelv megújításaként gondolok tovább. Ugyanakkor figyelembe kellett venni a helyzetet, hogy a társulatnak egy akkor húszezres (mára 17 700) lakosú város ad otthont, ahol a figurás hagyományokat egyeztetni kell a kisváros lakóinak elvárásaival is.

– Ezek szerint volt egy szervezeti-infrastrukturális és egy szakmai kihívás. Nézzük előbb a művészeti oldalát. Hogyan reagált a szakma a te igazgatóságod alatt az előadásokra?

– Kifejezetten jól: az elmúlt hét évben a Figura szakmai megítélése egyre jobb lett. 2005-ben egyetlen fesztiválon voltunk, a szinte kötelező Kisvárdán – idén pedig kilenc fesztiválra kaptunk meghívást. Akkor, 2005-ben kaptunk egy különdíjat, az utóbbi években pedig a fesztiválokról két-három díjat is elhoztunk. Idén Veszprémben a Tánc Fesztiváljáról elhoztuk a nagydíjat; ilyen talán még nem is volt a Figura intézményesített történetében. Olyan színházi rendezők dolgoztak nálunk, mint Barabás Olga, Kövesdy István, Victor Ioan Frunză, Sorin Militaru, Kátóna Imre. David Esrig színészeknek tartott workshopot nálunk. És akkor a tánc-vonalról még nem is beszéltünk.

– Mi a helyzet a román és magyar szakmával? Volt különbség a két szakmai közeg között?

– A román szakmai közeg egyre nagyobb elismeréssel beszélt rólunk, ez érezhető volt a nyilatkozatok, fesztiválmeghívások szintjén. Felkerültünk a térképre: eljöttek például hozzánk válogatni a Nemzeti Színházi Fesztiválra (FNT-re). Ma már több román fesztivál rendszeres vendégei vagyunk. Például 2005-től évente meghívják a bukaresti Nemzetközi Gyerek-színházi Fesztiválra, sőt, sokáig mi voltunk ott az egyetlen magyar nyelvű színház. Az általunk szervezett fesztiválokra a legnagyobb román kritikusok jöttek el: Alice Georgescu, a Román Kritikusövetség elnöke, a Nemzeti Színházi Fesztivál igazgatója és Cristina Modreanu, Iulia Popovici, Silvia Dumitrache, Andrea Dumitru, Ion Parhon.

Ami az erdélyi magyar színházakat illeti, az eddigi kistestvér státusból valós partneri kapcsolatok alakultak ki. Előadás-cserkapcsolataink lettek a szentgyörgyi, vásárhelyi, kézdivásárhelyi, temesvári, szatmári, udvarhelyi, aradi társulattal. Megváltozott a főiskolákkal, illetve a főiskolát frissen végzettekkel való viszonyunk is. Addig a Figurát szólásmondás szintjén is úgy könyvelték el, mint előkészítő évfolyamot a főiskola számára. Pár év alatt megfordult a dolog, és a Figura

elkezdte vonzani a frissen végzetteket. A diákok érdeklődtek irántunk: úgy 2007-től kezdve izgalmas és vonzó társulatnak tartottak, elsősorban a műsorpolitikánk miatt. De mivel nagyon kicsi ez a város – a gazdasági potenciál minimális, a szellemi élet nem a legpezsgőbb –, nehéz a fiatalokat itt tartani.

– Talán nem is két, hanem három szakmai közegről van szó. Említetted a romániai román és a romániai magyar színházi közeget. Milyennek látod ebben az időszakban a Figura megítélését a magyarországi szakma körében?

– A magyarországi szakma kettéosztható. A táncszakma nagyon nyitott volt felénk, és egyre inkább elismerte az eredményeinket. Ez az alkotóknak is köszönhető: Vava Ștefănescu (elismert román koreográfus) és Magyarországról Bozsik Yvette, Goda Gábor dolgozott a társulattal. Egyre több ilyen jellegű fesztiválra kaptunk meghívást Magyarországon is, például a Thealterre és a Tánc Fesztiváljára is. Szaklapokban és táncrovatokban jelentek meg írások rólunk: a *tanc-kritika.hu*-n, az *Ellenfényben* vagy a *színhaz.net*-en. A színházi kritika tartózkodóbb, de érezhető az elismerés, hogy erős építkezés folyik a Figuránál. Az sem véletlen, hogy míg 2005 előtt a társulat két évente egyszer volt a Vendégségben Budapesten sorozat meghívottja, ma évente kétszer jövünk Pestre.

– És hogyan alakult a kapcsolatotok a közönséggel?

– Ha Gyergyóról beszélünk, akkor egyértelműen gyarapodott a közönség 2005-től. Sokat nyomott a latban, hogy felnőtteknek szóló, nagyszínpadi előadások kerültek a repertoárba, ezekhez olyan zenés, vígjáték jellegű előadásokat vásároltunk meg a környező színházaktól, amelyek behozták a nagyközönséget is. Ami a saját előadásainkat illeti, Csíkbán például nagyon erős közönségünk alakult ki, amelyik kimondottan a mi produkcióinkra jött be. Az utóbbi években Gyergyó testvérvárosaival – Eger, Kiskunmajsa, Békés, Szigetszentmiklós – vettük fel a kapcsolatot Magyarországon.

Itthon, Gyergyóban a lakosság egy részének komoly fenntartásai voltak a Figurával szemben a kísérleti jelleg miatt. Nagyon erős nyomokat hagyott, hogy a kilencvenes évek második felében a kísérletezés nevében nem mindig születtek minőségi előadások, például amikor városnapokon a díszbédre bementek, és az asztalon táncoltak. Sokan a mai napig felelmegetik a számukra botrányosnak tűnő előadásokat.

– Voltak azért korábban szakmailag elismert, izgalmas előadások, mint a Várnász vagy az Übü király.

– Így van. A közönség egy szűk rétege már korábban is vevő volt az igazi figurás előadásokra. Ők jöttek aztán a mi fesztiváljainkra is, ez kétségtelen. Mozgás, táncszínház, vizuális nyelv – erre épült a Figura saját nyelve. Megpróbáltuk megmozdítani az ellenállót is. Az átcsábítás egyik táborból a másikba hosszú és nehéz folyamat, mert nem nulláról építkeztünk, hanem erős ellenállást kellett legyőznünk.

– Két fesztivált szervez a Figura. Ezek közül az egyik a Nemzetiségi Színházak Kollokviuma, ami tíznapos megafesztivál, különösen a színház méreteihez képest. Nem megterhelő ez?

– Eddig még mindig megoldottuk. Legutóbb, 2011-ben huszonhat színházi előadás volt, naponta szakmai workshopokkal, kerekasztal-beszélgetésekkel. De vannak koncertek, könyvbemutatók, felolvasószín-

házak. Fesztiválújság, fesztiválrádió. Ilyenkor végig jelen van húsz kolozsvári és marosvásárhelyi főiskolás diák.

– *Miért döntött úgy a Figura, hogy átveszi ezt az eredetileg Szentgyörgyben indult fesztivált?*

– A minisztérium – pontosabban Románia Kormánya Interetnikus Kapcsolatok Hivatala – 2001-ben felakarta újítani a hagyományokat, és felajánlotta az összes színháznak a fesztiválszervezést. A legkisebb, a Figura fogadta el. A könyvtárban székelő Figura 2005-ig a végletekig lepattant kultúrházban szervezte meg a fesztivált. Abban az évben lettem igazgató, és még ugyanakkor felmerült, hogy a Kollokviumnak egyáltalán helye van-e Gyergyóban. Akkor többek között azzal pályáztam, hogy a Kollokvium maradjon itt, és ez segít a színháznak is megerősödni. A Kollokviumnak 2007-ben hatszázról hatezerre emelkedett a nézőszáma, és komoly szakmai sikere és elismertése lett.

– *A dance.movement.theatre egészen más hangvételű fesztivál. Rövidebb is. Mi a célja?*

– Ez is az akkori igazgatói pályázatom szerves része volt. Ahhoz, hogy a Figura mint olyan megmaradjon itt Gyergyóban, a bérletrendszeren kívül az is kell, hogy létrehozzunk egy olyan fesztivált, amely erről a kísérletező nyelvről szól. A 2006-ban elindított fesztivál a tánc–mozgás–színház határmezsgyéjén születő előadásokat szólítja meg. Az elsődleges cél az volt, hogy felkutassuk és megismertessük a színházművészet aktuális tendenciáit. A térképen nem tájoltuk be, de Közép-Kelet Európából jöttek a meghívottak: volt itt szerb, török, román, magyar vendég, de volt francia is. Idén lett volna szlovén és német csapat is, de pénzügyi okok miatt nem tudtak eljönni. A kísérőprogramokon a fotókiállítások, filmek, koncertek is ezt a világot erősítik. Olyan zenészeket hívtunk meg – Harry Tavitian, Lajkó Félix, Ágoston Béla, Vlaicu Gorcea, Philippe Herrier –, akik az előadások zenéjét írták.

– *Pár hete néhány század híján nem nyerted el a színház további igazgatásának lehetőségét. Milyen tartalmi és formai követelményei vannak ma Romániában egy színházigazgatói pályázatának?*

– Nem tudom a törvény számát idézni, a lényeg, hogy 2007-től Romániában a kulturális intézményeket menedzserek vezetik. A menedzseri törvény pontosan, részletesen meghatároz minden kis lépést: hogyan kell kiírni egy versenyvizsgát, milyen összetételű a bizottság, hogy egy menedzseri pályázat milyen kérdésekre kell válaszoljon, továbbá az óvás módját, vagy hogy miként kell megírni az éves beszámolókat, és miket kell bennük megfogalmazni.

– *A pályázatodban megütötte a szememet, hogy aránytalanul sok a viszonyszám, a gazdasági fogalom, a pénzügyi méricskélés. Miért ez a nagyon profit jellegű beállítottság?*

– A menedzseri törvény kapcsán az a szomorú, hogy az igazgatói pozíciókból menedzseri pozíciók lettek – ez pedig egészen más elvárásokat támaszt. Pénzről, vezetésről van szó, és sokkal kevésbé a művészeti koncepcióról.

– *Az új feltételrendszer szerint mennyire érdemleges még a művészeti koncepció?*

– A pályázatban a pénzügyi részt, a menedzseri teendőket kell hangsúlyozni, részletesen kitérve a piárra, közönségszervezésre, a gazdasági, jogi, intézményszerkezeti kérdésekre. Még arra is, hogy például milyen és mekkora a termék kihasználtsága. Ez adja egy pályázat 80 százalékát, és megítélésem szerint maximum 20 százalékban ad egyáltalán teret a művészeti elgondolásnak. Ez a szemléletmód a színházat üzleti vállalkozásnak tekinti.

– *A fentebbi két fesztivál a fenntartónak mekkora anyagi megterhelést jelentett?*

– Semekkorát. Mindkét fesztivált pályázati pénzekből szerveztük és működtettük.

– *Ha a menedzseri elvárások felől nézzük, mennyire tartod sikeresnek az igazgatóságodat ebben a hét évben?*

– A színház nézettsége körülbelül tizszeresére ugrott 2005-től. Visszaköltöztünk a művelődési házba. Egy olyan épületet kell elképzelni, ahol végé és fűtés sem volt; egy lakatlan hetvenes évekbeli szocreál épületet. Ebben az infrastruktúra nélküli kihalt épületben mára fűtött terem van, kicserélt színpaddeszakák, és például olyan hang- és fénytechnika, ami már megbír egy fesztivál-terhelést, vagyis több előadást párhuzamosan. Az előcsarnokot felújítottuk; ruhatárunk, színházi büfénk lett, és most már vannak raktárak, műhelyek, hangosító-világosító fülkék is. A volt diszkó helyén teljesen felszerelt, nyolcvan férőhelyes stúdióterem áll, amelyet a Figura névadója emlékére Bocsárdi Angi Gabriella stúdióteremnek kereszteltünk. Van egy mikrobuszunk is: azt a fenntartótól kaptuk.

– *És mi minden kellett még ahhoz, hogy működhessen a színház mint intézmény?*

– Nem volt statútuma, belső rendszabályzata a színháznak; munkaköri leírások hiányoztak, arra nem volt hivatalos papír, hogy milyen alapon tartja el a város a színházat. Ilyen állapotok voltak, amikor igazgató lettem.

De fontos volt az is, hogy bevezessük a bérletrendszert. Azt is 2005-ben kezdtük el. A bérletrendszer ugyanis közönségnevelő és gazdasági szempontból is lényeges. Ma a 17 700-as lakosú városnak 1200 gyerekbérlete van. Színre viszünk egy gyerekelőadást, és körbelátogatjuk egymást a környező színházakkal. Ebben a gyerekbérlet-rendszerben Csík, Udvarhely, Gyergyó vesz részt. Így mindegyik színházban látható évente három gyerekelőadás. De van felnőtt bérletes közönségünk is, és bérletet adunk el a középiskolásoknak is.

– *Akkor nézzük szigorúan a viszonyszámokat: röviden összefoglalva hogyan áll most a színház pénzügyileg?*

– Úgy, hogy a színház önrésze – tehát a bevételünk – és a Figura Társaság pályázatai az utóbbi években pontosan ugyanakkora összeget produkálnak, mint a város által nyújtott szubvenció. És ezt többnyire hagyományyszerűen elhallgattuk a város vezetése előtt, mert folyton ott lebegett a fejünk felett, hogy a város nem akarja ezt a színházat, és ezért úgy reagálnak, hogy ha összehozzuk a felét, akkor akár hozzuk össze az egészet is – vagy legalábbis sokkal kevesebb támogatást kapunk.

– *Mindezek után hogy lehet, hogy az idén valósággal elbuktál az igazgatói pályázaton?*

– Úgy, hogy magának a versenyvizsgának nem sok köze volt az eredményhez. Nem az új menedzseri terven dőlt el, amit ilyen alkalmakkor kérnek, és nem is a szóbeli védésen. Más szempontok kerültek előtérbe: például a társulat petíciója, amely az én igazgatásom ellen irányult. Ugyanakkor nyilvánvalóvá vált, hogy a város vezetése sem akar már engem. Mert amikor először megpályáztam a színház igazgatóságát, úgy láttam – és így látom most is –, hogy a könyvtár épületében nagycsaládi hangulatban működő csapat nem garancia arra, hogy a Figura megmaradjon a városban. Ezért erős intézményi rendszert próbáltam létrehozni. Azt gondolom, hogy Gyergyóban nincs igény arra a fajta színházra, amit 2005-ben elkezdtem építtetni. Hát ezért nem volt sikeres az igazgatói pályázatom.

– *A nyár úgy kezdődött, hogy a Figuránál négy üresedés volt. Mi volt ennek az oka?*

– Ebből kettő színészi státus, és egy irodalmi titkári meg egy közönségszervezői hely volt. Az irodalmi titkár végül nem ment el, tehát három üresedéssel kezdődött a nyár, amiből kettő volt színészi poszt – egyre csappannak a számok, mint egy viccben. De hogy válaszoljak a burkolt kérdésre: maximalista voltam és vagyok önmagammal és a környezetemmel szemben is.

– *A maximalizmus egy sztenderdet feltételez. A magas lécezt te teszed fel?*

– Igen, én. Összességében azt gondolom, hogy sok feszültség felgyűlt az utóbbi években. Ezt két dolognak tulajdonítom: egyrészt sok munkával, energiabefektetéssel és stresszrel jár a fentebbi átalakulás folyamata – vagyis hogy kisebbségi létben egy nagy boldog családból intézményi színház legyen, ráadásul egy Figura-jellegű kísérleti színház. Ebben az intézményben két ember van, aki dolgozott már korábban profi színházban, és a tapasztalatai alapján rálátása volt egy színházi intézmény működésére. Az egyik a feleségem, Bartha Boróka, a másik pedig én. A Figurában ki kellett alakítanom például a tervelfogadást. Ugyanis korábban a rendszer működése ilyen szinten nem indult el. Be kellett vezetni a napi, heti és havi próbatábla fogalmát. A stábgyűléseket. A színház legalapvetőbb működési struktúráját kellett elindítani. Akik itt dolgoznak, és szeretik a Figurát, most a korábbi hat helyett kilenc-tíz órát robotolnak, évi két-három bemutató helyett ötöt-hatot, évi húsz-huszonöt előadás helyett pedig száz előadást kell végigcsinálniuk. Érthető módon elfáradtak, belefáradtak, érezhetik úgy, hogy stressznek, nyomásnak vannak kitéve. A munkát megsokszorozta az is, hogy kis irodákból átkerültünk egy kétezer négyzetméter nagyságú épületbe, és azt fenn is kell tartani. Szakmailag ez inkább sikertörténet. Ugyanakkor a részemről és a környezetem részéről is megfeszített munkát kívánt, amit én elvártam, sőt megköveteltem.

– *Nem okozott a társulatban feszültséget, hogy a vezető színésznő és az igazgató egy házaspár?*

– De igen.

– *Felmerült bennetek, hogy jobb lenne két külön társulatban dolgozni?*

– Ha fel is merült volna: egy háromgyerekes anya hogyan tudott volna napi rendszerességgel hatvan kilométert ingáznai a legközelebbi színházba csak azért,

hogy ne legyen összeférhetetlenség? Annak idején Boróka az akkor gőzerővel induló sepsiszentgyörgyi társulattól jött velem ide, akkor már első kisgyerekünkkel.

– *Mégis eljutott ez a feszültség egy petícióig a személyed ellen. Vajon lehetett volna más módja annak, hogy rendezzék a konfliktusokat?*

– Valószínűleg másfajta kommunikációval lehetett volna. Utólag azt gondolom, hogy eljutott egy pontig a helyzet, ahonnan már nem visszafordítható. Biztos, hogy nagyobb odafigyeléssel, több empátiával megállítható lett volna. Nem is tudom, hol lett volna az a pont.

– *Az autoriter vezetés híve vagy?*

– Mondhatjuk azt, hogy igen. Azt gondolom, hogy a színház nem demokratikus intézmény. Az erdélyi vagy a romániai színházak példáját tekintve azt látom, hogy azok a színházak működnek igazán jól, ahol erőskezü vezetése van.

– *Mi történik az évaddal ezek után?*

– Tudomásul vettem a helyzetet. Jeleztem a fenntartónak és a művészeti tanácsnak is, hogy nem áll szándékomban a következő versenyvizsgára elmenni, és ideiglenes megbízást sem vállallok. A menedzseri szerződésben foglaltaknak megfelelően még százhusz napig itt dolgozom. Most éppen zajlik a dance.movement.theatre fesztivál negyedik kiadása, ezt végigcsinálom, és még az első produkciót, Bicskei István Beckett-parafrázisát is végigviszem október 3-i bemutatóval. De a továbbiakban az évad megszervezése nem tartozik rám. Habár már megterveztem az évadot, az előadásokat sok szempontból kell végigkísérni; idetartozik az alkotók meghívása, ehhez a pénzügyi fedezet megszerzése, a bérletrendszer működtetése. Ez mind az új igazgató feladatai közé tartozik majd. Értelemszerűen nem tudok olyasmiről felelősséget vállalni, amit nem én fogok végigvinni.

– *A te terveid szerint milyen előadásokból állt volna a következő évad?*

– Az említett Bicskei-rendezéssel kezdődik, utána *Lúdas Matyi*t rendeztem volna, majd Háy János *Mandragóra* című darabja jött volna Kövesdy István rendezésében. Terveztem még Bozsik Yvette *Lidérc*ek, *boszorkányok* című előadását, Alexandru Dabija rendezte volna Csehov *Sirályát*, és/vagy én vittem volna színre Örkénytől a *Hanák*nét.

– *És mi történik veled ezután?*

– Új korszak kezdődik az életemben. Egyelőre szabadúszó rendezőként szeretnék megélni. Eddig úgy tűnik, a román szakma érdeklődik is irántam. Szeretném mostantól az energiáimat a rendezés felé terelni. A menedzseri munka nagyon másfajta gondolkodásmódot feltételez, mint a kreatív munka, és az elmúlt években úgy adta a helyzet, hogy az előbbire koncentráltam. Persze ez szándékos döntés volt a részemről. Amióta itt vagyok, csak egyszer mozdultam ki Gyergyóból, amikor Piatra Neamţon a *Yermát* rendeztem. És az előadást rögtön meghívták a Nemzeti Színházi Fesztiválra. Úgy érzem, sok mindenről lemondtam. Felmerült bennem egy csomó darabötlet, ami eddig nem tudott megvalósulni. Majd most fog.

AZ INTERJÚ KÉSZÍTETTE:
SEBESTYÉN RITA